MALTA

QORTI TAL-APPELL

(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-14 ta' April, 2021

Appell Inferjuri Numru 5/2019 LM

Nicholas Attard bin-numru tal-karta tal-identità 690260(M)
("l-appellat")

vs.

Bank of Valletta p.l.c. (C 2833) u Valletta Fund Management Limited (C 18603) li mit-22 ta' Novembru 2016, bdiet tissejjaħ BOV Asset Management Ltd
("l-appellanti")

Il-Qorti,

<u>Preliminari</u>

1. Dan huwa appell magħmul mis-soċjetajiet intimati **Bank of Valletta p.l.c. (C 2833)** u **BOV Asset Management Ltd (C 18603)** [minn issa 'l quddiem "is-soċjetajiet appellanti"] mid-deċiżjoni mogħtija fil-15 ta' Jannar, 2019, fil-Każ numru 061/2018 u bl-okkju premess [minn issa 'l quddiem "id-deċiżjoni appellata"], mill-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji [minn issa 'l quddiem "l-

Arbitru"], li permezz tagħha ddeċieda dwar l-ilment tar-rikorrent **Nicholas Attard (K.I. numru 690260M)** [minn issa 'l quddiem "l-appellat"] billi *ai termini* tal-paragrafu (iv) tas-subinċiż 26(3)(ċ) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta ordna lis-soċjetajiet appellanti *in solidum* bejniethom sabiex iħallsu lill-appellat is-somma ta' sitt elef, mitejn u tlieta u għoxrin Euro u tnejn u ħamsin ċenteżmu (€6,223.52), bl-imgħaxijiet legali mid-data meta l-appellat ippreżenta l-ilment tiegħu quddiemu sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjeż kontrihom.

<u>Fatti</u>

2. Il-fatti ta' dan il-każ huma kważi kollha identiċi għal dak tal-appell deċiż minn din il-Qorti, kif diversament preseduta, fis-16 ta' Diċembru, 2019, fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited għall-kont u benefiċċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et *vs.* La Valette Funds SICAV p.l.c. et** (Appell Numru: 23/2018).

3. L-appellat kien investa fil-fond magħruf bħala *La Vallette Multi Manager Property Fund* [minn issa 'l quddiem "LVMMPF"] is-somma komplessiva ta' tnejn u għoxrin elf, disa' mija u ħamsa u għoxrin Euro u sitta u għoxrin ċenteżmu (€22,925.26) skont il-kopja tal-*Contract Note* a *fol.* 9 tal-atti. Għandu jingħad li fil-każ odjern l-appellat kien aċċetta l-offerta tas-soċjetà appellanti fis-27 ta' Ġunju, 2011, skont kif jirriżulta mill-kopja tal-*Form of Acceptance and Transfer* esebita *a fol.* 10 tal-atti, sabiex b'hekk huwa kien intitolat għall-ħlas tas-somma ta' sittax-il elf, erba' mija u sitta u disgħin Euro u disa' ċenteżmi (€16,496.09). L-appellat kien irċieva wkoll is-somma ta' €205.65 minn distribuzzjoni li saret mill-imsemmi fond.

Mertu

4. L-appellat intavola proċeduri quddiem l-Arbitru fis-6 ta' April, 2018 kontra s-soċjetajiet appellanti permezz tal-preżentata ta' lment fejn filwaqt li rrileva li huwa kien investa fil-*LVMMPF* wara li l-prodott kien ġie rakkomandat lilu bħala wieħed sod. Madankollu mill-ammont oriġinarjament investit, huwa ngħata lura biss €16,496.09 u għalhekk kien qed jitlob li jiġi rifuż ukoll il-bilanċ ta' €6,429.51 u li jitħallsu l-imgħaxijiet ta' 8% fis-sena fuq dan l-ammont.

5. Is-soċjetajiet appellanti wieġbu għall-ilment billi eċċepew is-segwenti: preliminarjament (a) l-Arbitru ma kellux il-kompetenza skond il-liġi sabiex jieħu deċiżjoni fir-rigward tal-kuntratt ta' transazzjoni bejn il-partijiet; (b) l-Arbitru ma kellux jieħu konjizzjoni tal-ilment *ai termini* tal-para. (ċ) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta stante li kienet seħħet transazzjoni; (ċ) l-Arbitru ma setax jieħu konjizzjoni tal-każ stante li huwa kellu s-setgħa li jittratta biss ilmenti mressqa minn "klijenti eliġibbli"; (d) huma ma kinux il-leġittimi kontradittluri; (e) l-appellat kien biegħ u ttrasferixxa d-drittijiet kollha tiegħu; (f) il-preskrizzjoni a tenur tal-artikolu 1222 u tal-artikoli 2153 u 2156 tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta; (ġ) l-appellat kien iddikjara huwa stess li kien *"experienced investor"* u kien ġie kklassifikat tali f'rapport magħmul minn Marccus Partners and Mazars Group kif inkarigati mill-MFSA; (g) huma ma kienu bl-ebda mod responsabbli għall-ħlas ta' danni jew xort'oħra lill-appellat għal xi aġir allegatament illegali da parti tagħhom; (ħ) l-ispejjeż tal-proċedura kellhom jitħallsu mill-appellat.

Id-Deċiżjoni Appellata

6. L-Arbitru wasal għad-deċiżjoni appellata wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet rilevanti għall-appell odjern:

"Eċċezzjonijiet Preliminari

Eċċezzjonijiet dwar Ġurisdizzjoni

Il-provdituri tas-servizz qajmu tliet eċċezzjonijiet dwar il-kompetenza fis-sens li l-Arbitru m'għandux jisma' dan il-każ għaliex m'għandux il-kompetenza taħt il-liġi li jiddeċiedi dwar kuntratt ta' transazzjoni bejn il-partijiet li saret res judicata *liema kwistjoni tista' titqajjem biss quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili b'mod esklussiv; li għalhekk l-ilment huwa wieħed frivolu u vessatorju* ai termini *tal-Artikolu 21(2)(ċ) tal-Kap. 555 u li fil-konfront tal-BAM* u BOV *l-ilmentatur mhuwiex '*klijent eliġibbli'*.*

L-Arbitru ser jittratta dawn l-eċċezzjonijiet dwar kompetenza flimkien.

L-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji ġie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tiegħu. Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jiġi mitlub jiddeċiedi, iżda hija stabbilita fuq kriterji oġġettivi li l-leġiżlatur deherlu li għandu jistabbilixxi.

*Skont il-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta, (fn. 23 Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555) l-Arbitru għandu l-kompetenza li '*jisma' lmenti skont il-funzjonijiet tiegħu taħt l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imġiba ta' provditur tas-servizzi finanzjarji.*' M'hemm l-ebda kwalifika dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista' jisma' kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eliġibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.*

*Dan huwa imsaħħaħ minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bħala dik li '*jittratta lmenti mressqa minn klijenti eliġibbli.*' L-istess, m'hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa' fil-parametri tal-istess Kap. 555.*

*Għalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun '*klijent eliġibbli*' u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun '*provditur tas-servizzi finanzjarji*' skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.*

'Klijent eliġibbli' *huwa definit bħala: '*klijent li jkun konsumatur ta' provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lilu l-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovdi xi

servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta' xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.*' (fn. 24 Kap. 555, Art.2)*

*L-istess Artikolu jipprovdi li '"*klijent*"* għandu jinkludi, persuna fiżika, inklużi s-suċċessuri tagħha fit-titolu jew mikrointrapriża.*'*

Il-liġi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

*'"*provditur tas-servizzi finanzjarji" tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun ġie liċenzjat jew awtorizzat xort'oħra mill-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta skont l-Att dwar l-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta jew kull liġi oħra tas-servizzi finanzjarji, inkluż iżda mhux limitat għal servizzi ta' investiment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta' kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni…' *(fn. 25* Ibid.)

L-ilmentatur odjern huwa klijent eliġibbli filwaqt li l-provdituri tas-servizz huma provdituri tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq ċitat.

Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tiskatta hekk kif jiġu sodisfatti dawn ir-rekwiżiti tal-liġi u, ġaladarba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwiex ristrett biex jisma' ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tiegħu, basta jkun marbut ma' xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u mogħti minn provditur ta' servizz li jaqa' taħt id-definizzjoni tal-liġi.

*Il-leġiżlatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru ħlief għal dak li jipprovdi l-istess Att. Pereżempju, l-Arbitru jista' jisma' każi li jmorru lura sal-1 ta' Mejju 2004, (u mhux aktar), u '*jista' jagħti rimedju pekunjarju għal kull ilment sa massimu ta' €250,000.*'*

Li kieku l-leġiżlatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fiċ-ċirkostanzi li qed jgħidu l-provdituri tas-servizz, allura kieku kien jagħmel hekk, imma dan il-leġiżlatur m'għamlux.

Għalhekk l-Arbitru qed jiċħad l-eċċezzjonijiet dwar kompetenza u, ġaladarba ġie deċiż li l-ilmentatur huwa klijent eliġibbli u jista' iressaq l-ilment, allura, m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tiegħu u ser jikkonsidrah.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qalu l-provdituri tas-servizzi finanzjarji li qed isostnu li l-każ huwa wieħed magħluq għaliex seħħet transazzjoni bejn il-partijiet liema transazzjoni għandha l-effett ta' res judicata *bejn il-partijiet.*

U, in sostenn ta' dan, il-provdituri tas-servizz jagħmlu referenza għal dak li jipprovdi l-Kodiċi Ċivili.

M'hemm l-ebda dubju li l-provdituri tas-servizz kienu qed joffru servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-provdituri tas-servizz mhumiex xi kumpannija ordinarja li daħlet f'xi kuntratt sempliċi ma' kontraent ieħor, imma huma kumpanniji li jaħdmu fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u huma soġġetti għal skrutinju akbar, anke minn regoli ad hoc, *li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jiġi protett l-investitur.*

Dan ġie enfasizzat mill-MFSA fir-rapport tagħha tat-22 ta' Ġunju 2012, (fn. 26 Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund), *fejn għamlitha ċara li l-BOV kien suġġett għall-*guidelines *applikabbli qabel l-2017 u l-*Investment Services Rules *minn Novembru 2007.*

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant u, għalhekk, japplikaw għal din ir-relazzjoni ġuridika kemm liġijiet, regoli u regolamenti prattiċi u professjonali stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet superviżjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke liġijiet u Direttivi (fn. 27 Kap. 555, Art 19(3)(ċ)) li saru biex jagħtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni ġuridika li nħolqot bejn l-ilmentatur u l-Bank m'hijiex waħda regolata esklussivament mill-Kodiċi Ċivili u fejn si tratta *relazzjoni bejn konsumatur u kummerċjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Liġijiet ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintużaw espressjonijiet mhux ġusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodiċi Ċivili u l-Kodiċi tal-Kummerċ. (fn. 28 Kap. 378, Art. 47(B))*

L-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Każ Nru. 028/2016 deċiż minnu fit-23 ta' Frar 2018, (fn. 29 Link: https://financialarbiter.org.mt.en/AboutUs/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf) u semma r-raġunijiet għalfejn ma seħħetx transazzjoni bejn il-Bank u l-konsumatur.

*L-Arbitru spjega li anke skont deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kunċett tal-*pacta sunt servanda *f'dawn il-każi fejn* si tratta *kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant kellu l-limitazzjonijiet tiegħu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-kuntratt ta' Aċċettazzjoni saru f'ċirkustanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq għażla ħlief li jaċċetta din l-Offerta; u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu tagħha u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed iċedu d-drittijiet litiġjużi tagħhom, jew li b'xi mod kienu qed iċedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, għandhom jitqiesu klawsoli inġusti u pprojbiti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddaħħlu.*

Ġaladarba dawn il-klawsoli tqiesu li m'għandhom l-ebda effett, għalhekk jitqies li ma seħħet l-ebda transazzjoni bejn l-ilmentatur u l-provdituri tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-każ.

Peress li kif ingħad l-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod 'ekonomiku u mħaffef', *(fn. 30 Kap. 555, Art 19(3)(d)) qiegħed jagħmel referenza għal dak li ġie deċiż minnu fil-Każ Nru. 028/2016 fit-23 ta' Frar 2018, (fn. 31 Dan il-kaz jinstab fuq il-*link: *https://financialarbiter.org.mt.en/AboutUs/Documents/ Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta% 20p.l.c.%20et.pdf) u r-raġunijiet u l-motivazzjoni li ta f'dak il-każ f'dan ir-rigward, għandhom jgħoddu wkoll għal dan il-każ.*

Għalhekk l-Arbitru qed jiċħad l-eċċezzjonijiet dwar kompetenza u, ġaladarba ġie deċiż li lilmentatur huwa klijent eliġibbli u jista' jressaq l-ilment, allura, m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tiegħu u ser jikkonsidrah.

Eċċezzjoni lil-BOV u l-BAM (VFM) m'humiex il-Leġittimi Kontradditturi

*Dwar l-eċċezzjoni li l-*BAM (VFM) *mhuwiex il-leġittimu kontradittur l-Arbitru m'għandux għalfejn jidħol wisq fil-fond għax jidher evidenti li kien il-*VFM (BAM) *li biegħ il-prodott lill-ilmentatur u l-ilmentatur huwa ġustifikat li jagħmel ilment kontra min biegħlu l-prodott. (fn. 32 A fol 56).*

Il-VFM daħal f'obbligi kuntrattwali mal-ilmentatur u, għalhekk, huwa evidenti li huwa l-leġittimu kontradittur.

Il-VFM (BAM) bħala Manager *tal-Fond, kellha wkoll ir-responsabbiltà li timxi mal-Prospett Supplimentari. Min-naħa tal-BOV, il-Bank kien semma dan il-fond lill-ilmentatur (fn. 33 A* fol. *75) u dan wassal biex l-ilmentatur javviċina lill-uffiċjal tal-BAM li biegħlu l-prodott. Hekk kif deskritti iżjed 'il fuq, il-BOV, għan-nom tiegħu kif ukoll għall-Grupp BOV inkluża l-VFM, għamel l-Offerta sabiex jixtri l-ishma tal-investituri fil-Fond, u kien il-Bank li kklassifika lill-ilmentatur bħala* Experienced Investor *u ma ħallsux id-differenza. Fiċ-ċirkosanzi huwa meqjus li l-Bank huwa wkoll leġittimu kontradittur."*

L-Appell

7. Is-soċjetajiet appellanti ppreżentaw ir-rikors tal-appell tagħhom fl-1 ta' Frar, 2019 fejn talbu lil din il-Qorti sabiex tħassar u tirrevoka d-deċiżjoni appellata, filwaqt li tilqa' l-eċċezzjonijiet tagħhom, jew liema minnhom, u tiċħad it-talbiet kollha tal-ilmentatur bl-ispejjeż tal-appell odjern u dawk tal-

proċeduri arbitrali kontrih. Is-soċjetajiet appellanti jgħidu li jħossu ruħhom aggravati bid-deċiżjoni appellata għaliex: (1) l-Arbitru kompletament skarta jew ma tax każ ta' numru ta' eċċezzjonijiet u sottomissjonijiet tagħhom; (2) l-Arbitru ma kellu l-ebda kompetenza jiddeċiedi l-ilment; (3) l-Arbitru għamel apprezzament żbaljat tal-liġi meta ddeċieda, jekk iddeċieda, li l-ilment ma kienx frivolu u vessatorju skont il-para. (ċ) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555; (4) l-Arbitru għamel ukoll apprezzament ħażin tal-liġi u tal-fatti meta ddeċieda li jiċħad l-eċċezzjonijiet tal-preskrizzjoni *ai termini* tal-artikolu 1222 u tal-artikoli 2153 u 2156 tal-Kap. 16; (5) l-Arbitru għamel apprezzament ħażin tal-fatti u tal-liġi meta warrab il-klawsoli kompromissorji mill-kuntratt ta' transazzjoni, iżda fl-istess ħin żamm il-kuntratt fis-seħħ; u (6) l-Arbitru għamel apprezzament ħażin tal-fatti u tal-liġi meta kkunsidra jekk l-appellat kienx investitur b'esperjenza.

8. Permezz tad-digriet tagħha tas-16 ta' Lulju, 2020 din il-Qorti fid-dawl ta' dak li jipprovdi għalih il-para. (e) tas-subartikolu 19(3) tal-Kap. 555, irrevokat *contrario imperio* d-digriet tagħha, kif diversament preseduta, tas-26 ta' Ottubru, 2018, u ordnat l-isfilz tan-nota li kienet ġiet ippreżentata mis-soċjetà appellanti fit-30 ta' Settembru, 2019 filwaqt li skartat l-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni eċċepita minnha a tenur tal-para. (f) tal-artikolu 2156 tal-Kap. 16.

9. L-appellat intavola r-risposta tiegħu fil-5 ta' Marzu, 2019 fejn talab lil din il-Qorti għar-raġunijiet hemm imfissra sabiex tikkonferma d-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha, bl-ispejjeż kontra s-soċjetajiet appellanti.

<u>Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti</u>

10. Sabiex il-Qorti tevita tirrepeti dak kollu li diġà ntqal fis-sentenza tal-appell tagħha, kif diversament preseduta, tas-16 ta' Diċembru, 2019, fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited għall-kont u benefiċċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et *vs.* La Valette Funds SICAV p.l.c. et** (Appell Numru: 23/2018) u li għaliha għamlet riferiment aktar 'il fuq f'din is-sentenza, tiddikjara li l-konsiderazzjonijiet *kollha* li għamlet f'dik is-sentenza japplikaw *mutatis mutandis* għal dan l-appell u li m'għandhiex x'iżżid ma' dak li ntqal fl-imsemmija sentenza.

<u>Decide</u>

Għaldaqstant, għall-istess raġunijiet li ngħataw fis-sentenza mogħtija fis-16 ta' Diċembru, 2019, minn din il-Qorti, kif diversament ippreseduta, fl-ismijiet Finco Treasury Management Limited għall-kont u benefiċċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et *vs.* La Valette Funds SICAV p.l.c. et (Appell Numru: 23/2018), **tilqa' l-appell u tħassar id-deċiżjoni tal-Arbitru tal-15 ta' Jannar, 2019, filwaqt li tiċħad l-ilment tal-appellat bl-ispejjeż tal-proċedura arbitrali u dawk tal-appell odjern kontrih.**

Moqrija.

Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef

Rosemarie Calleja
Deputat Reġistratur